

Mašinska i metalska industrija u Srbiji u dugom nizu godina pokazuje vitalnost i prednjače po mnogim poslovnim pokazateljima i ostvarenim rezultatima. Prema podacima Ministarstva finansija iznetim u dokumentu „Tekuća makroekonomska kretanja“ objavljenim u martu 2018. godine, fizički obim industrijske proizvodnje u januaru 2018: u odnosu na januar 2017. porastao je za 11,3%, čemu najznačajniji pozitivan doprinos daju hemijska i metalska industrija i proizvodnja koksa i derivata nafte; tokom prošle 2017. godine prerađivačka industrija je imala rast od 4,5% opredeljen pre svega povećanjem proizvodnje u izvoznim delatnostima, a glavni nosioci rasta bili su mašinska, hemijska i metalska industrija; posmatrano prema nameni, proizvodnja intermedijarnih proizvoda daje najznačajniji pozitivan doprinos rastu industrijske proizvodnje u Srbiji, što je najvećim delom rezultat pozitivnih kretanja u metalskoj, gumarskoj i hemijskoj industriji.

Na aktuelne teme iz ove oblasti, posebno kada su u pitanju konkurentnost i zapošljavanje - doprinos razvoju sektorske politike koji provodi Vlada republike Srbije, kao i dualno obrazovanje i modaliteti uključivanja metalske i elektro industrije AP Vojvodine u proces, razgovaralo se u Privrednoj komori Vojvodine (PKV), u petak, 16. marta 2018. godine, na sednici Grupacije za metalnu i elektroindustriju PKV, kojom je predsedavao predsednik Grupacije, menadžer Vojvođanskog metal klastera (VMC) Zoran Pekez.

- Ocenjeno je da je sektorska strategija dobro postavljena i da su projektovani očekivani rezultati do 2022. godine veoma ambiciozno postavljeni, ali i dostizni, no projektovana sredstva (Vlade Republike Srbije i Međunarodne banke za obnovu i razvoj) neće biti dovoljna za dostizanje projektovanih ciljeva - istakao je Pekez.

On je dodao da je dualno obrazovanje kroz pojedinačne inicijative i projekte jednog broja kompanija (pre svega stranih u Srbiji) počeo da se odvija u praksi i pre donošenja Zakona o dualnom obrazovanju.

- Početni rezultati i iskustva aktera su impresivni, kako sa aspekta poslodavaca, tako i sa aspekta obrazovnih institucija, učenika i njihovih roditelja. Interes privrede i obrazovnog sistema je da proces dualnog obrazovanja koji počinje i formalno da se primenjuje od školske 2019/2020 započne organizovano, efikasno i da donese korist svima u procesu. Učesnici su istakli potrebu i neophodnost da se javnoj i širokoj promociji obrazovanja za proizvodna zanimanja mora posvetiti veća pažnja kroz organizovanu akciju PKV, VMC, škola i lokalnih samouprava. Primera dobre prakse u realizaciji dualnog obrazovanja u Vojvodini već ima i neophodno ih je promovisati - naglasio je Pekez.

Dodao je da je podrška poslodavaca za opremanje i osavremenjavanje namenskih kabineta za realizaciju nastave u oblasti mašinstva i elektro-tehnike neophodna.

- Politika upisa u srednje škole trebala bi da doživi određene promene u pravcu stimulisanja otvaranja više obrazovnih profila za proizvodna zanimanja, kao i stvaranje mogućnosti da se u manjim lokalnim sredinama omogući realizacija dualnog obrazovanja kroz upis manje grupe učenika kada lokalna privreda ima interesa. Potencijalne zamke koje bi mogle biti izražene pre svega u 'uskoj' specijalizaciji učenika prema potrebi jednog poslodavca treba na vreme predvideti i obrazovni sistem prilagoditi i uspostaviti tako da se u proces obrazovanja obavezno uključe razvojne institucije poput tehnoloških i inovacionih centara i slično.

Perspektive i mogućnost daljeg razvoja kroz pristup Industriji 4.0 za mašinsku i metalsku industriju u Srbiji je potpuno izvesna i mnogi će naći svoj profesionalni angažman baš u ovim industrijama i ako možda danas misle da to nije tako - zaključio je Pekez.

Projekat „Konkurentnost i zapošljavanje“ nadležnih ministarstava odvija se kroz izradu četiri sektorske strategije za one industrijske grane koje imaju izražen potencijal za intenzivan razvoj, koje stvaraju najveću dodatnu vrednost, imaju najveći potencijal za rast izvoza i investicije i kapacitete da pokrenu održivi rast ukupne privrede Srbije. Među tim sektorima je i industrija mašina i opreme.